

מבט לאיראן

19 באוגוסט 2018 – 2 בספטמבר, 2018

עורך: ד"ר רז צימט

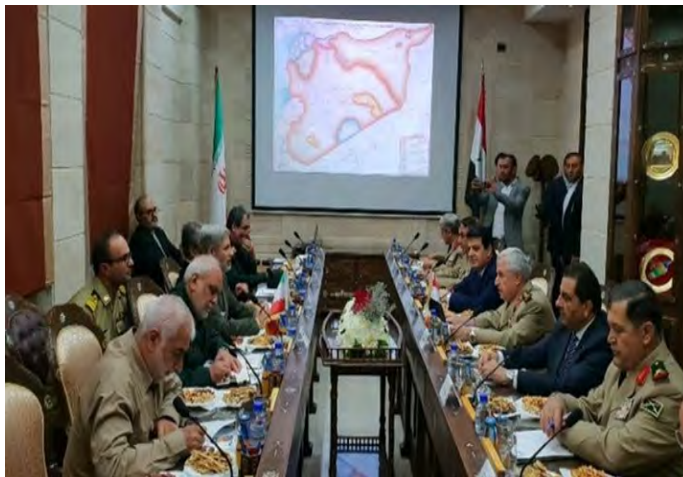

במוקד אירועי השבוע

- ◀ במוקד אירועי השבוע עמד **ביקורו של שר ההגנה האיראני, אמיר חאתמי, בדמשק**. במהלך ביקורו בן היומיים נפגש חאתמי עם הצמרת המדינית והביטחונית הסורית, ובראשה הנשיא אסד, ביקר בעיר **חלב וחתם על הסכם לשיתוף פעולה ביטחוני וטכני בין שתי המדינות**. הסכם זה מתייחס, בין היתר, ל**שיקום צבא סוריה והתעשייה הצבאית הסורית ולהמשך נוכחותם של יועצים איראנים בסוריה**. ביקור חאתמי, ששב והדגיש את רצונה של איראן למלא תפקיד מרכזי בשיקום סוריה בתום מלחמת האזרחים במדינה, מספק עדות נוספת לכוונת איראן לשמר את השפעתה בסוריה לאחר ניצחון אסד במלחמת האזרחים.
- ◀ הנוכחות האיראנית בסוריה ממשיכה להיות נדונה בין ארה"ב ורוסיה. היועץ לביטחון לאומי של נשיא ארה"ב, ג'ון בולטון, אמר לאחר פגישה עם עמיתו הרוסי, ניקולאי פטרושב, כי שני הצדדים דנו בשורת צעדים להוצאת הכוחות האיראנים מסוריה. עם זאת, בריאיון לסוכנות הידיעות רויטרס העריך בולטון, כי אין ביכולתו של נשיא רוסיה להביא לנסיגת הכוחות האיראנים מסוריה. בעקבות דברי בולטון **הצהיר סגן שר החוץ הרוסי, כי נוכחות איראן בסוריה לגיטימית**.
- ◀ בעיראק, ממשיכה איראן לפעול מול מקורביה במאמץ לשמר את השפעתה גם לאחר הקמתה הצפויה של ממשלה חדשה בבגדאד. יועצו המיוחד של יו"ר המג'לס לעניינים בינלאומיים נפגש עם משלחת חברי פרלמנט עיראקים שיעים, שנבחרו לאחרונה בבחירות הכלליות בעיראק, והדגיש את מחויבות איראן לשימור עצמאותה, אחדותה הלאומית ושלמותה הטריטוריאלית של עיראק.
- ◀ בתוך כך, הבהירו דוברים עיראקים, כי אין בכוונת עיראק לנטוש את איראן לנוכח חידוש הסנקציות הכלכליות נגדה. נשיא עיראק הצהיר, כי ארצו לא תשכח לעולם את הסיוע, שאיראן העניקה לעיראק במלחמתה נגד הטרור, ושגריר עיראק בטהראן אמר, כי היחסים בין שתי המדינות לא יושפעו מהסנקציות האמריקאיות. הבהרות אלה פורסמו על רקע הביקורת שהתעוררה באיראן ובמערכת הפוליטית העיראקית בעקבות דברי ראש ממשלת עיראק, חידר עבאדי, שהצהיר לאחרונה, כי ארצו תציית לסנקציות הכלכליות המחודשות שהוטלו על איראן.

המעורבות האיראנית בסוריה

◀ אמיר חאתמי (Amir Hatami), שר ההגנה האיראני, הגיע ב-26 באוגוסט 2018 לביקור בן יומיים בסוריה. חאתמי נפגש בדמשק עם בכירים סורים, ובראשם הנשיא בשאר אסד, וזן עימם בשיתוף הפעולה הצבאי והביטחוני בין שתי המדינות ובהתפתחויות באזור. במהלך הביקור נחתם הסכם לשיתוף פעולה ביטחוני וטכני בין איראן וסוריה, המתייחס, בין היתר, לשיקום צבא סוריה והתעשייה הצבאית הסורית. עם הגיעו לדמשק אמר השר, כי בכונתו להרחיב את שיתוף הפעולה הביטחוני בין המדינות וכי איראן מקווה לקחת חלק פעיל בשיקומה של סוריה (תסנים, 26 באוגוסט 2018). בפגישה משותפת לנציגי משרדי ההגנה של שתי המדינות בירך חאתמי על הישגיו הצבאיים של משטר אסד ואמר, כי שחרורה המלא של אדמת סוריה מידי הטרוריסטים יסייע לביטחון האזור וישלול מהזרים את התירוץ להתערב בענייני האזור. הוא שב על עמדת איראן המתנגדת לפיצול סוריה ואמר, כי השמירה על לכידותה הטרטוריאליית תתרום ליציבות האזור. שר ההגנה הסורי, עלי איוב, הביע את הערכתו ותודתו לאיראן על תמיכתה הנמשכת בסוריה והצהיר, כי סוריה לא תאפשר לאף צד שלישי לפגוע ביחסים בין שתי המדינות (איסנ"א, 26 באוגוסט 2018).

**פגישת משלחות משרדי ההגנה של איראן וסוריה
(איסנ"א, 26 באוגוסט 2018)**

◀ בפגישה עם הנשיא אסד, שהתקיימה בהשתתפות שר ההגנה הסורי, שגריר סוריה בטהראן ושגריר איראן בדמשק, אמר חאתמי, כי איראן תמשיך לתמוך באחדותה ובעצמאותה של סוריה. הוא ציין, כי המגזר הפרטי האיראני יכול לנצל את יכולותיו כדי להשתתף בשיקום סוריה. הנשיא אסד הדגיש את חשיבות ביקורו של חאתמי המעיד, לדבריו, על עומק היחסים בין שתי המדינות ועמד על הצורך בהמשך התיאום ההדדי ובשיתוף פעולה ארוך טווח ביניהן (סאנ"א, 26 באוגוסט 2018). בריאיון לרשת אלמיאדין (27 באוגוסט 2018) התייחס חאתמי לנוכחות האיראנית בסוריה ואמר, כי היא מתקיימת לבקשת דמשק וכי לאף מדינה שלישית אין זכות להתערב בעניין זה. בתוך כך אמר אבו-אלקאסם עלינז'אד (Abolqasem Alinejad), הנספח הצבאי האיראני בדמשק, בריאיון לסוכנות הידיעות אירנ"א (28 באוגוסט 2018), כי ההסכם לשיתוף פעולה ביטחוני, שנחתם בין איראן וסוריה במהלך ביקור שר ההגנה, כולל גם התייחסות להמשך נוכחותם של יועצים איראנים בסוריה.

פגישת חאתמי עם הנשיא אסד (תסנים, 26 באוגוסט 2018)

◀ ב-28 באוגוסט 2018 ביקר חאתמי בליווי מפקדים בכירים בצבא הסורי בעיר חלב ותוּדַרְך בּנוּגַע לּמאַמְצִים להשלים את טיהור העיר מקבוצות הטרור שעדיין פועלות בשטחה (תסנים, 28 באוגוסט 2018).

חאתמי בעיר חלב (מהר, 28 באוגוסט 2018)

◀ סרגיי ריאבקוב, סגן שר החוץ הרוסי, התייחס לנוכחות איראן בסוריה כלגיטימית ואמר, כי היא מתקיימת על בסיס הזמנת הממשלה החוקית בדמשק. הוא ציין, עם זאת, כי אין משמעות הדבר שאין מקום ל"עבודה נוספת בהקשר זה". ריאבקוב אמר, כי שאלת הנוכחות האיראנית בסוריה נידונה בין רוסיה וארה"ב בהקשר רחב יותר של המצב במזרח התיכון ובסוריה וכי בין שתי המדינות קיימים חילוקי דעות בחלק מהנושאים, אך קיים בסיס להמשך הדיאלוג בנוגע לסוריה (טאס, 23 באוגוסט 2018). קודם לכן הצהיר דוברו של נשיא רוסיה, דימטרי פסקוב, כי לא התנהל כל משא ומתן בין רוסיה וארה"ב בנוגע להוצאת איראן מסוריה (אירנ"א, 22 באוגוסט 2018). שר החוץ הרוסי, סרגיי לברוב, התייחס במסיבת עיתונאים לנוכחות הצבאית האמריקאית בסוריה ואמר, כי כל הכוחות הזרים הנמצאים בסוריה ללא הזמנת ממשלתה החוקית חייבים לסגת מהמדינה (טאס, 22 באוגוסט 2018). דברי הבכירים הרוסים נאמרו על רקע הצהרת ג'ון בולטון, היועץ לביטחון לאומי של נשיא ארה"ב, כי ארה"ב ורוסיה חולקות ברצון להוציא את איראן מסוריה. לאחר פגישה עם מקבילו הרוסי, ניקולאי פטרושב, בז'נבה אמר בולטון, כי הם דנו בשורת צעדים להוצאת הכוחות האיראנים מסוריה (רויטרס, 23 באוגוסט 2018). במהלך ביקור, שקיים בולטון בישראל ב-19 באוגוסט 2018, אמר היועץ לביטחון לאומי, כי

ארה"ב תמשיך לדחוף לנסיגה מלאה של הכוחות האיראנים מסוריה ותטפל בהתבססות איראן באזור. הוא הוסיף, כי נשיא רוסיה, ולדימיר פוטין, הבהיר לנשיא טראמפ, כי האינטרסים של רוסיה ושל איראן בסוריה אינם תואמים בהכרח. בריאיון לסוכנות הידיעות רויטרס (22 באוגוסט 2018) העריך, עם זאת, בולטון, כי הנשיא פוטין לא יוכל להביא לנסיגת הכוחות האיראנים מסוריה.

◀ נציג המנהיג העליון במשמרות המהפכה, חג'ת אלאסלאם עבדאללה חאג'י צאדקי (Hojjat-ul-Islam Abdollah Hajji Sadeghi), שיבח בכנס בעיר קום (Qom) את תרומתם של לוחמי החטיבה האפגאנית פאטמיון הפועלת בחסות משמרות המהפכה בסוריה ולוחמי ארגון חזבאללה הלבנוני להשבת השליטה ברוב שטחי סוריה לידי משטר אסד. הוא אמר, כי הפאטמיון וחזבאללה הם הלוחמים בשדה הקרב וכי חלליהם מחשיבים עצמם כחיילי המנהיג העליון של איראן, מה שמהווה עדות לעומק השפעתה של איראן באזור. לדברי צאדקי, המודעות להשפעה זו היא הסיבה לעצבנותו של נשיא ארה"ב, דונלד טראמפ, כלפי איראן (אירנ"א, 18 באוגוסט 2018).

נציג המנהיג העליון במשמרות המהפכה בכנס בקום (אירנ"א, 18 באוגוסט 2018)

המעורבות האיראנית בעיראק

◀ צאבר עבד אלמוסוי (Saber Abud al-Musawi), שגריר עיראק באיראן, אמר, כי עיראק לא תנטוש את איראן הניצבת בפני חידוש הסנקציות הכלכליות. הוא ציין, כי היחסים בין עיראק ואיראן טובים מאוד ולא יושפעו מהסנקציות ה"אנטי-איראניות". אלמוסוי הדגיש, כי איראן עמדה לצד עיראק בתנאים הקשים ביותר ולא ייתכן שהעיראקים ישכחו את שירותה של איראן (דפאע פרס, 21 באוגוסט 2018).

שגריר עיראק בטהראן
(דפאע פרס, 21 באוגוסט 2018)

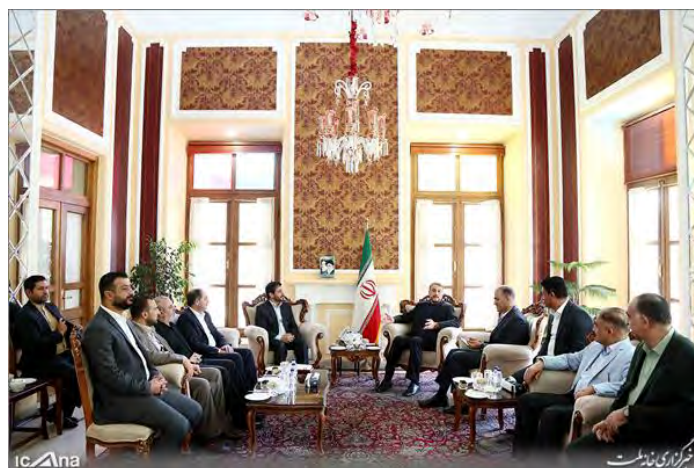
◀ דברי השגריר נאמרו על רקע הביקורת, שעוררו דבריו של חידר עבאדי, ראש ממשלת עיראק, שהצהיר לאחרונה, כי ארצו מתכוונת לציית לסנקציות הכלכליות המחודשות, שהטילה ארה"ב על איראן. בעקבות הביקורת, שדבריו עוררו באיראן ובמערכת הפוליטית בעיראק, הבהיר עבאדי, כי התכוון אך ורק לשימוש בדולרים בעסקאות מול איראן. יוסף אלנאצרי (Yousuf al-Nasseri), סגן מזכ"ל המיליציה השיעית העיראקית הפרו-איראנית תנועת האצילים (חרכת אלנג'באא'), התייבב, אף הוא, לצד איראן וקרא להתנגד לסנקציות הכלכליות שהוטלו עליה מצד ארה"ב. בכנס אנשי דת עיראקים הצהיר אלנאצרי, כי המצור הכלכלי הוטל על העם האיראני בשל התייבבותו לצד העמים המדוכאים באזור ובעולם. תבוסת דאעש, שהתאפשרה בזכות תמיכת איראן, היא שעוררה את עצבנותו של "השטן הגדול" (ארה"ב) והביאה להטלת המצור הכלכלי על איראן, אמר איש הדת העיראקי (מהר, 26 באוגוסט 2018).

◀ נשיא עיראק, פואד מעצום (Fouad Masoum), נפגש ב-27 באוגוסט 2018 עם שגריר איראן בבגדאד, אירג' מסג'די (Iraj Masjedi), והדגיש את הצורך בהרחבת הקשרים בין איראן לעיראק. הוא ציין, כי עיראק מייחסת חשיבות רבה לקשריה עם טהראן ולא תשכח לעולם את הסיוע, שאיראן העניקה לה במלחמה נגד הטרור. מסג'די הודה לנשיא על עמדותיו החיוביות כלפי איראן ואמר, כי איראן רואה חשיבות רבה בהרחבת הקשרים הכלכליים, התרבותיים, המדיניים והביטחוניים עם בגדאד. הוא הוסיף, כי טהראן תתמוך בכל ממשלה שתקום בעיראק ותסייע לה בכל האמצעים העומדים לרשותה(אירנ"א, 27 באוגוסט 2018).

**פגישת נשיא עיראק עם שגריר איראן בבגדאד
(אתנח'אב, 27 באוגוסט 2018)**

◀ אמיר עבדאללהיאן (Amir Abdollahian), יועצו המיוחד של יו"ר המג'לס לעניינים בינלאומיים, נפגש ב-26 באוגוסט 2018 עם קבוצת חברי פרלמנט עיראקים חברי רשימת אלפתח המזוהה עם המיליציות השיעיות הפרו-איראניות, שנבחרו לאחרונה בבחירות הכלליות שנערכו במדינה. הוא ציין, כי יש לשמר את עצמאותה, אחדותה הלאומית ושלמותה הטריטוריאלית של עיראק, שהושגו בשנות המערכה נגד הכיבוש הזר בעיראק ונגד הטרור של דאעש. עבדאללהיאן הצביע על מעמדה הפוליטי והכלכלי המרכזי של עיראק וציין, כי לחזרתה למעמדה הטבעי והחשוב באזור תפקיד חשוב בהבטחת היציבות והביטחון באזור (מהר, 26 באוגוסט 2018).

**פגישת אמיר עבדאללהיאן עם קבוצה של חברי הפרלמנט העיראקי
(ICANA.IR, 26 באוגוסט 2018)**